

Redusert og kvalitetssikret bruk av tvangsmidler

Psykiatrisk avdeling, LDS,
Inntaksposten

Mål

- Redusere bruk av tvangsmidler
- Øke terapeutisk kompetanse og benytte den før, i og etter aggressive episoder
- Har vel egentlig alltid vært et mål...

Bakgrunn

- Hvem har ansvar for at tvangen skal reduseres?
- Hvem tar ansvar for at tvangen reduseres?
- For 100 år siden sa Direktøren på Reinsvoll: Vi må redusere bruk av tvang
- Siden har det blitt gjentatt

Bakgrunn

- Etter revisjon av prosedyre for voldsrisikovurdering, ble det tydelig at det manglet noe mellom r-vurdering og håndtering
- Gjør vi noe systematisk for å møte potensial for utagering?
- Bygger vi på antagelser som er feil; ”ikke gi ideer om, hevn, osv
- Noe nytt, eller sette allerede god praksis i system?

Prosess

- Januar 2012; Intervju om Vold
- Intervju om Vold bevisstgjør kommunikasjon om aggresjon og vold
- Tanken er å systematisere tematisering av problematikken tidlig
- Basert på erfaring om risikosituasjoner og risikoprofiler; rus, mani, o.l

Anbefaling fra forskning

- Gjennomgang av episoder
- Åpent miljø
- Brukermedvirkning

Til Pasient:

Informasjon om forestående samtale

Vi gjennomfører rutinemessig intervjuer hvor tema er relatert til vold. Rutinemessig betyr at pasienter ikke plukkes ut på grunnlag av noe de har gjort, men fordi tvangsinnleggelse på psykiatrisk avdeling kan være svært belastende. Ved å tematisere vold og aggresjon, tror vi at vi i større grad kan forebygge konflikter, bevisstgjøre risikosituasjoner og redusere bruk av tvang. Om ikke annet kan dette være nyttige refleksjoner knyttet til aggressive tendenser, enten de er der eller ikke.

I tilfeller hvor pasienter blir lagt inn mot sin vilje, kan dette utløse følelser som frustrasjon, irritasjon og fortvilelse. Noen ganger kommer dette til uttrykk gjennom sinne og aggresjon, som igjen kan oppleves truende for andre pasienter og personalet. Kommunikasjon er derfor viktig for å unngå dette. Det er fullt mulig å ta pauser underveis i intervjuet, men vanligvis tar det rundt en halv time.

Intervju om VOLD, LDS

Navnelapp

Fire psykologiske faktorer:

- Relevans til aggresjon
- Empirisk støtte
- Erfarings støtte

Seksjon A: Pasient og kliniker - kartlegging av faktorer som øker fare for aggressive adferd

1) OPPLEVER DU STRESS I HVERDAGEN DIN? (Følelsen av å være stresset eller mye press fra omgivelsene)

Nei Moderat Høyt stressnivå

Kontroll i stressende situasjoner: Full kontroll Redusert kontroll Mister kontrollen

2) OPPLEVER DU IRRITASJON I HVERDAGEN DIN? (Følelse av uforløst negativ energi)

Nei Moderat Mye irritasjon

relatert til: _____

3) HAR DU NOEN GANG OPPLEVD Å BLI KRENKET? (Opplevelse av å bli behandlet respektløst eller uten verdi)

Nei Moderat Alvorlig krenket

Hva er du krenket i forhold til: _____

4) OPPLEVER DU DEG TRUET. (Følelse av å bli forfulgt, organisert overvåking, Opplevelse av at livet står i fare)

Nei Moderat Alvorlig truet

Hva er trusselen: _____

5) Har du hatt foreldre eller andre relasjoner som har vært fysisk voldelig mot deg gjennom oppveksten? Ja Nei

6) Har du noen gang blitt utsatt for trusler om å bli skadet? Ja Nei

7) Har du noen gang blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

8) Har du i løpet av det siste året:

- påført en annen person skade? Ja Nei

- truet med å påføre en annen person skade? Ja Nei

9) Har du etter at du fylte 16 år påført noen fysisk skade? Ja Nei (Nei = gå til spm 17)

10) Dersom du har påført andre skade, var det da i selvforsvar? JA NEI BÅDE JA OG NEI

11) Hadde du inntatt rusmiddel i forkant av den voldelige handlingen? JA NEI BÅDE JA OG NEI

12) Har du har påført andre fysisk skade uten at du var påvirket av rus? JA NEI

13) Var det gjennomtenkt eller en impulsiv handling? GJENNOMTENKT IMPULSIV

14) Har du noen gang fått en behagelig følelse etter å ha utøvd vold? JA NEI KANSKJE

15) Kan du tenke deg å jobbe for å finne alternativer til vold? JA NEI KANSKJE

17) Har du tanker om å påføre andre skade? Aldri Noen ganger Ofte

FINNES DET FREMTIDIGE SITUASJONER SOM KAN FØRE TIL VOLDELIG ADFERD?

18) Vurder sannsynligheten for voldelig adferd mens du er innlagt i avdeling: **Lite sannsynlig 1 2 3 4 5 Meget sannsynlig**

Intervju om VOLD, LDS

Navnelapp

Seksjon A: Pasient og kliniker - kartlegging av faktorer som øker fare for aggressive adferd

1) OPPLEVER DU STRESS I HVERDAGEN DIN? (Følelsen av å være stresset eller mye press fra omgivelsene)

Nei Moderat Høyt stressnivå

Opplevelse av impulskontroll i stressende situasjoner: Full kontroll Redusert kontroll Mister kontrollen

2) OPPLEVER DU IRRITASJON I HVERDAGEN DIN? (Følelse av uforløst negativ energi)

Nei Moderat Mye irritasjon

noen relatert til: _____

3) OPPLEVD Å BLI KRENKET? (Opplevelse av å bli behandlet respektløst eller uten verdi)

Nei Moderat Alvorlig krenket

krenket i forhold til: _____

4) TRUET DU DEG TRUET. (Følelse av å bli forfulgt, organisert overvåking, Opplevelse av at livet står i fare)

Nei Moderat Alvorlig truet

Hva er trusselen: _____

5) Har du hatt foreldre eller andre relasjoner som har vært fysisk voldelig mot deg gjennom oppveksten? Ja Nei

6) Har du noen gang blitt utsatt for trusler om å bli skadet? Ja Nei

7) Har du noen gang blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

8) Har du i løpet av det siste året:

- påført en annen person skade? Ja Nei

- truet med å påføre en annen person skade? Ja Nei

9) Har du etter at du fylte 16 år påført noen fysisk skade? Ja Nei (Nei = gå til spm 17)

10) Dersom du har påført andre skade, var det da i selvforsvar? JA NEI BÅDE JA OG NEI

11) Hadde du inntatt rusmiddel i forkant av den voldelige handlingen? JA NEI BÅDE JA OG NEI

12) Har du har påført andre fysisk skade uten at du var påvirket av rus? JA NEI

13) Var det gjennomtenkt eller en impulsiv handling? GJENNOMTENKT IMPULSIV

14) Har du noen gang fått en behagelig følelse etter å ha utøvd vold? JA NEI KANSKJE

15) Kan du tenke deg å jobbe for å finne alternativer til vold? JA NEI KANSKJE

17) Har du tanker om å påføre andre skade? Aldri Noen ganger Ofte

FINNES DET FREMTIDIGE SITUASJONER SOM KAN FØRE TIL VOLDELIG ADFERD?

18) Vurder sannsynligheten for voldelig adferd mens du er innlagt i avdeling: Lite sannsynlig 1 2 3 4 5 Meget sannsynlig

Spesifikke data gir:
- Personlig relevans
- Tar bort generalisering
- Hjelp til å sortere
- Info om pas. tåler det

Intervju om VOLD, LDS

Navnelapp

Seksjon A: Pasient og kliniker - kartlegging av faktorer som øker fare for aggressive adferd

1) OPPLEVER DU STRESS I HVERDAGEN DIN? (Følelsen av å være stresset eller mye press fra omgivelsene)

Nei Moderat Høyt stressnivå

Opplevelse av impuls kontroll i stressende situasjoner: Full kontroll Redusert kontroll Mister kontrollen

2) OPPLEVER DU IRRITASJON I HVERDAGEN DIN? (Følelse av uforløst negativ energi)

Nei Moderat Mye irritasjon

Hva er irritasjonen relatert til: _____

3) HAR DU NYLIG OPPLEVD Å BLI KRENKET? (Opplevelse av å bli behandlet respektløst eller uten verdi)

Nei Moderat Alvorlig krenket

Hva er du krenket i forhold til: _____

4) OPPLEVER DU DEG TRUET. (Følelse av å bli forfulgt, organisert overvåking, Opplevelse av at livet står i fare)

Nei Moderat Alvorlig truet

Hva er trusselen: _____

Foreldre eller andre relasjoner som har vært fysisk voldelig mot deg gjennom oppveksten? Ja Nei

Har du blitt utsatt for trusler om å bli skadet? Ja Nei

Har du blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

Har du blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

Har du blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

Har du blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

Har du fylte 16 år påført noen fysisk skade? Ja Nei (Nei = gå til spm 17)

Har du påført andre skade, var det da i selvforsvar? JA NEI BÅDE JA OG NEI

11) Hadde du inntatt rusmiddel i forkant av den voldelige handlingen? JA NEI BÅDE JA OG NEI

12) Har du påført andre fysisk skade uten at du var påvirket av rus? JA NEI

13) Var det gjennomtenkt eller en impulsiv handling? GJENNOMTENKT IMPULSIV

14) Har du noen gang fått en behagelig følelse etter å ha utøvd vold? JA NEI KANSKJE

15) Kan du tenke deg å jobbe for å finne alternativer til vold? JA NEI KANSKJE

17) Har du tanker om å påføre andre skade? Aldri Noen ganger Ofte

FINNES DET FREMTIDIGE SITUASJONER SOM KAN FØRE TIL VOLDELIG ADFERD?

18) Vurder sannsynligheten for voldelig adferd mens du er innlagt i avdeling: Lite sannsynlig 1 2 3 4 5 Meget sannsynlig

Erfaring med vold:
- Som offer for vold
- Som utøver av vold

Intervju om VOLD, LDS

Navnelapp

Seksjon A: Pasient og kliniker - kartlegging av faktorer som øker fare for aggressive adferd

1) OPPLEVER DU STRESS I HVERDAGEN DIN? (Følelsen av å være stresset eller mye press fra omgivelsene)

Nei Moderat Høyt stressnivå

Opplevelse av impuls kontroll i stressende situasjoner: Full kontroll Redusert kontroll Mister kontrollen

2) OPPLEVER DU IRRITASJON I HVERDAGEN DIN? (Følelse av uforløst negativ energi)

Nei Moderat Mye irritasjon

Hva er irritasjonen relatert til: _____

3) HAR DU NYLIG OPPLEVD Å BLI KRENKET? (Opplevelse av å bli behandlet respektløst eller uten verdi)

Nei Moderat Alvorlig krenket

Hva er du krenket i forhold til: _____

4) OPPLEVER DU DEG TRUET. (Følelse av å bli forfulgt, organisert overvåking, Opplevelse av at livet står i fare)

Nei Moderat Alvorlig truet

Hva er trusselen: _____

5) Har du hatt foreldre eller andre relasjoner som har vært fysisk voldelig mot deg gjennom oppveksten? Ja Nei

6) Har du noen gang blitt utsatt for trusler om å bli skadet? Ja Nei

7) Har du noen gang blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

8) Har du i løpet av det siste året:

- påført en annen person skade? Ja Nei

- truet med å påføre en annen person skade? Ja Nei

9) Har du etter at du fylte 16 år påført noen fysisk skade? Ja Nei (Nei = gå til spm 17)

Har du påført andre skade, var det da i selvforsvar? JA NEI BÅDE JA OG NEI

Har du påført andre skade i forkant av den voldelige handlingen? JA NEI BÅDE JA OG NEI

Har du påført andre fysisk skade uten at du var påvirket av rus? JA NEI

Har du gjennomtenkt eller en impulsiv handling? GJENNOMTENKT IMPULSIV

Har du noen gang fått en behagelig følelse etter å ha utøvd vold? JA NEI KANSKJE

Har du noen gang søkt deg å jobbe for å finne alternativer til vold? JA NEI KANSKJE

Har du noen gang tenkt om å påføre andre skade? Aldri Noen ganger Ofte

FINNES DET FREMTIDIGE SITUASJONER SOM KAN FØRE TIL VOLDELIG ADFERD?

18) Vurder sannsynligheten for voldelig adferd mens du er innlagt i avdeling: **Lite sannsynlig 1 2 3 4 5 Meget sannsynlig**

Rasjonale/begrunnelse for bruk vold:

Intervju om VOLD, LDS

Navnelapp

Seksjon A: Pasient og kliniker - kartlegging av faktorer som øker fare for aggressive adferd

1) OPPLEVER DU STRESS I HVERDAGEN DIN? (Følelsen av å være stresset eller mye press fra omgivelsene)

Nei Moderat Høyt stressnivå

Opplevelse av impuls kontroll i stressende situasjoner: Full kontroll Redusert kontroll Mister kontrollen

2) OPPLEVER DU IRRITASJON I HVERDAGEN DIN? (Følelse av uforløst negativ energi)

Nei Moderat Mye irritasjon

Hva er irritasjonen relatert til: _____

3) HAR DU NYLIG OPPLEVD Å BLI KRENKET? (Opplevelse av å bli behandlet respektløst eller uten verdi)

Nei Moderat Alvorlig krenket

Hva er du krenket i forhold til: _____

4) OPPLEVER DU DEG TRUET. (Følelse av å bli forfulgt, organisert overvåking, Opplevelse av at livet står i fare)

Nei Moderat Alvorlig truet

Hva er trusselen: _____

5) Har du hatt foreldre eller andre relasjoner som har vært fysisk voldelig mot deg gjennom oppveksten? Ja Nei

6) Har du noen gang blitt utsatt for trusler om å bli skadet? Ja Nei

7) Har du noen gang blitt utsatt for fysisk angrep fra andre? Ja Nei

8) Har du i løpet av det siste året:

- påført en annen person skade? Ja Nei

- truet med å påføre en annen person skade? Ja Nei

9) Har du etter at du fylte 16 år påført noen fysisk skade? Ja Nei (Nei = gå til spm 17)

10) Dersom du har påført andre skade, var det da i selvforsvar? JA NEI BÅDE JA OG NEI

11) Hadde du inntatt rusmiddel i forkant av den voldelige handlingen? JA NEI BÅDE JA OG NEI

12) Har du har påført andre fysisk skade uten at du var påvirket av rus? JA NEI

13) Var det gjennomtenkt eller en impulsiv handling? GJENNOMTENKT IMPULSIV

14) Har du noen gang fått en behagelig følelse etter å ha utøvd vold? JA NEI KANSKJE

15) Kan du tenke deg å jobbe for å finne alternativer til vold? JA NEI KANSKJE

17) Har du tanker om å påføre andre skade? Aldri Noen ganger Ofte

FINNES DET FREMTIDIGE SITUASJONER SOM KAN FØRE TIL VOLDELIG ADFERD?

Sannsynligheten for voldelig adferd mens du er innlagt i avdeling: 1 2 3 4 5 Meget sannsynlig

-I behandlingsforløp og ved utskrivelse

-Sannsynlighet svart på hvitt

Aggresjonsforebyggende samtale

SEKSJON B: Aggresjonsforebyggende samtale er en samtale i forlengelsen av *Intervju om vold*. Hensikten med samtalen er å hjelpe pasienten til å *reflektere* rundt nåværende og fremtidig adferd med fokus på å unngå aggressiv adferd. Samtalen skal *anerkjenne* belastningen ved å være innlagt mot sin vilje, bidra til forklaringer på hvorfor det er hensiktsmessig å *tematisere fare for aggressiv adferd* og skissere ulike behandlingsforløp pasienten kan forvente. Spørsmålene stilles åpne, og søker *samarbeid* for å kunne *forberede pasienten* på hvilke situasjoner som kan oppstå i løpet av innleggelsen. Dette kan bidra til at pasienten velger hensiktsmessige handlingsalternativer i møte med ubehagelig informasjon eller krav. Aggresjonsforebyggende samtale kan inneholde flere tema, men det er fire spørsmål som er viktig å få besvart.

Nedenfor er spørsmålene knyttet til pasientens svar. Hvordan du formulerer og stiller spørsmålene må du tilpasse situasjonen.

1. HVORDAN VIL PASIENTEN REAGERE DERSOM KRAV OM TILBAKEHOLDELSE I AVDELING?

2. KAN PASIENTEN FORHOLDE SEG UTEN Å REAGERE MED AGGRESJON?

3. HVORDAN TROR PASIENTEN AT HAN/HUN VIL REAGERE DERSOM DET BLIR ET KRAV OM MEDISINER?

4. I HVILKEN MÅTE FORHOLDER PASIENTEN SEG TIL Å SAMARBEIDE OM Å UNNGÅ AGGRESJON?

ANDRE OPPLYSNINGER:

Manglende flukt mulighet

- En av to faktorer som ofte er tungt representert
- Dette kan være aggresjonsfremmede.
- Pasienten bør kunne få informasjon om dette, eller?

Den andre av to faktorer som ofte er tungt representert

- Dette har pasienten en formening om tidlig i forløpet
- Gir oss mulighet til å jobbe mot frivillighet dersom pas. melder
- Spille tilbake på denne samtalen når situasjonen oppstår (gjelder begge faktorer)

- Vi ser at fokuset på tematisering av vold og aggresjon gir synergier i form av;
 - Tidligere kartlegging (tidspunkt)
 - Åpne og undrende spørsmål (læring)
 - Bli bedre til å konkretisere (læring)
 - Alternativstenkning brer seg

Tekniske data og begrunnelse for bruk av § 4.8

- Om hvor lang tid det gikk før vedtak ble nødvendig
- Risikosituasjoner som var fremtredende
- Personalets evne til å tolke situasjonen/pasienten
- Tidspunkt U/H, D/A/N

- Om hvor mye og hvilke tiltak som ble iverksatt tidlig

a) Mekaniske tvangsmidler: ☐	b) Isolasjon ☐ c) Korttidsvirkende legemidler ☐	d) Kortvarig fastholding ☐
Var pas. motorisk urolig?	Ja, åpenbart ☐ Nei ☐	Ja, men underliggende ☐
Truende kroppsspråk?	Ja, åpenbart ☐ Nei ☐	Ja, men ikke direkte ovenfor andre (push-ups, skygeboksing) ☐
Adferd som førte til bruk av tvangsmiddel:	Pasienten var fysisk truende ☐ Trusler om vold ☐ Pasienten truet med utagering ☐	Pasienten kastet gjenstander ☐ Pasienten gikk til fysisk angrep ☐ Pasienten gikk løs på inventar ☐
Var tvangsmiddelet relatert til følgende situasjoner?	Videreføring av politiets tvangsmiddel ved innkomst ☐ Paragrafvurdering ☐ Informasjon om å måtte bli på sykehus ☐	Informasjon om tvangsmedisineringsplanlagt medisinering ☐ Annen årsak ☐
Tidspunkt for iverksettelse av tvangsmiddel etter innkomst:	Iverksatt umiddelbart ☐ Iverksatt innen første time ☐ Iverksatt mellom time 1 og 6 ☐	Iverksatt mellom time 6 og 12 ☐ Iverksatt mellom time 12 og 24 ☐ Iverksatt etter time 24 ☐
Tilsynelatende utløsende årsak for tvangsmiddelbruk:	Pasient nektet å forholde seg til tvangsinleggelse ved innkomst ☐ Pasient ble tatt i mot på tvang ☐ Pasient forsøkte å rømme ☐	Pasient hadde tilsynelatende til hensikt å skade andre ☐ Pasient hadde tilsynelatende til hensikt å skade seg selv ☐
Vurdering av pasientens tilstand:	Forvirret ☐ Hallusinert ☐ Paranoid/ redd ☐	Adekvat sint ☐ Ruset eller abstinert ☐ Målrettet aggressiv ☐
Når ble pasienten vurdert å være i fare for utagering?	I det situasjonen oppsto ☐ I løpet av 30 minutt etter innleggelse ☐ I løpet av 2 timer etter innleggelse ☐ I løpet av 6 timer etter innleggelse ☐	I løpet av 12 timer etter innleggelse ☐ I løpet av 24 timer etter innleggelse ☐ Mer enn 24 timer etter innleggelse ☐
Tidspunkt for hendelse:	Dagvakt ukedag ☐ Aftenvakt ukedag ☐ Nattevakt ukedag ☐	Dagvakt helg ☐ Aftenvakt helg ☐ Nattevakt helg ☐
Hvilke tiltak ble iverksatt for å hindre bruk av tvangsmidler?	Ingen, situasjonen oppsto akutt, uten forvarslar ☐ Snakket eksplisitt om fare for utagering ☐ Tilbød pasienten medisiner som: - Pasienten tok ☐ - Pasienten ikke tok ☐	Skjermet pasienten ☐ Tett oppfølging ☐ Fastvakt ☐ Dialog: - Ja, men det bar ikke frem ☐ - Nei, ikke mulig å oppnå ☐
Forebyggende tiltak som var iverksatt før iverksettelse av tvangsmiddel:	BVC ☐ Intervju om VOLD ☐ Pasientmedvirkende deeskaleringsplan ☐	Ingen forebyggende tiltak ☐
Grunnbemannning (antall):	___ assistent kvinner. ___ assistent menn ___ SPL/VPL menn ___ SPL/VPL kvinner	
Andre kommentarer:		

Anbefaling fra forskning

- Gjennomgang av episoder
- Åpent miljø
- Brukermedvirkning